

Національна академія педагогічних наук України
Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського
Відділ науково-методичної, соціокультурної
та міжнародної діяльності

Бібліотека:

погляди, події, акценти

огляд інформаційних ресурсів

#працюємо_для_перемоги

Вип. 1
(січень – червень 2022)

Київ, 2023

Законодавча і нормативна база діяльності бібліотек в Україні

Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження : Закон України від 19 черв. 2022 р. № 2313-IX // Офіц. вісн. України – 2022. – № 56. – Ст. 3269 ; Голос України. – 2022. – 7 лип. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2313-20#Text>.

Законом передбачено запровадження сертифікатів на придбання книжок при народженні та в 14-річному віці, надання субсидій для стаціонарних книгарень, які б покривали вартість оренди приміщення, а також запроваджено зміни, що стосуються каталогу «Книжки на ринку». Уведено нові терміни: «державна субсидія – грошова допомога, що надається на безоплатній і безповоротній основі Українським інститутом книги розповсюдженню видавничої продукції (книжкової продукції) на відшкодування витрат, визначених цим Законом»; «європейський канон української літератури – відібрані міжнародною експертною радою твори української літератури, що відповідають закономірностям та динаміці європейської літератури»; «спеціалізований магазин для торгівлі книгами – різновид магазину роздрібної торгівлі, що спеціалізується на продажу виключно або переважно книжкових видань».

Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну : Закон України від 22 трав. 2022 р. № 2265-IX // Голос України. – 2022. – 11 черв. (№ 121). – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2265-20#Text>.

Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству культури та інформаційної політики на 2022 рік : розпорядж. Каб. Міністрів України від 17 берез. 2022 р. № 229-р // Офіц. вісн. України. – 2022. – № 26. – Ст. 1471. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-2022-%D1%80#Text>.

Одним із пунктів передбачено перерозподіл видатків споживання державного бюджету шляхом збільшення їх обсягу за програмою 3801190 „Забезпечення діяльності національних музеїв, національних і державних бібліотек та культурно-просвітницьких центрів” на 21980,5 тис. гривень.

Рекомендації Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України // Бібл. планета. – 2022.– № 2. – С. 41–42. – Доступно також: <https://mkip.gov.ua/files/pdf/rekomendacii.pdf>.

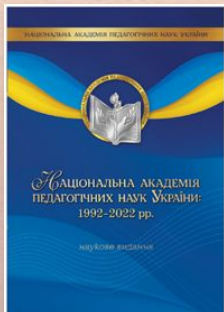

Бібліотеки України: аспекти діяльності

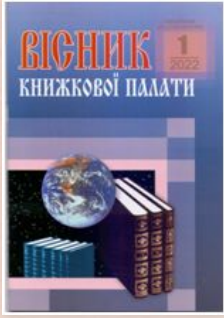
Березівська, Л. Д. Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України: здобутки та перспективи / Березівська Лариса Дмитрівна, Тарнавська Сніжана Вікторівна // Вісн. нац. акад. пед. наук України = Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – Т. 4, № 1. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/245>, вільний (дата звернення: 26.01.2023). – Назва з екрана.

Розкрито основні напрями, здобутки та перспективи діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 20-річний період.

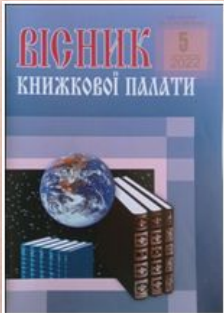
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [діяльність у 2017–2021 рр.] / Березівська Л. Д., Тарнавська С. В. // Національна академія педагогічних наук України: 1992–2022 рр. : [монографія] / Нац. акад. пед. наук України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ, 2022. – Розд. 20. – С. 392–404 : іл. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/731806/2/2022.pdf>.

Капралюк, О. Інформаційні ресурси мережі аграрних бібліотек як складник вітчизняного інформаційного простору: формування, використання, доступ / Оксана Капралюк // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 1. – С. 42–47. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261567>.

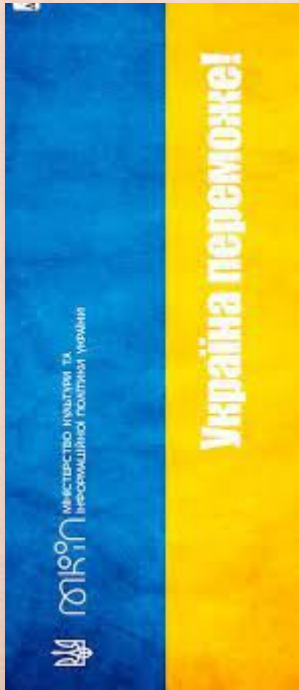
У статті проаналізовано аспекти діяльності мережі аграрних бібліотек. Наведено основні статистичні показники щодо фондів книгозбірень та їхньої структури; кількості обслужених користувачів, виданих документів, надходжень видань за 2020 рік, проведених інформаційно-масових заходів; обсягів і наповнення електронного каталогу; електронних ресурсів; інформаційно-бібліографічної діяльності (підготовка та видання ретроспективних, галузевих, біо- та бібліографічних покажчиків, бібліографічних списків літератури), науково-дослідної та видавничої діяльності, матеріально-технічної бази, кадрового потенціалу.

Колоскова, Г. Формування бібліотечно-інформаційного потенціалу регіону в умовах цифровізації / Галина Колоскова, Олексій Кобелев // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 5. – С. 33–40. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/262276>.

Розглянуто бібліотечно-інформаційний потенціал м. Дніпра та області в системі цифрового складника інформаційного потенціалу регіону. Схарактеризовано його сучасний стан і перспективи розвитку в умовах цифровізації регіону.

Методичні рекомендації щодо створення і організації функціонування центрів культурних послуг у територіальних громадах [Електронний ресурс] : затв. наказом М-ва культури та інформ. політики України від 01.12.2022 № 466 // Міністерство культури та інформаційної політики України : [офіц. вебсайт]. – Електрон. дані і прогр. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://mkip.gov.ua/files/pdf/Додаток_Методичні_рекомендації.pdf?fbclid=IwAR0XOWLcveZLtJxIjVqLzg58LbI7y-r8_mPJ8rRM6PuKDeurGXcTn-HLA8, вільний (дата звернення: 13.01.2023). – Назва з екрана.

Рекомендації визначають особливості створення і організації функціонування центрів культурних послуг у територіальних громадах та розроблені з метою сприяння оптимізації процесу створення й організації ефективної роботи центрів культурних послуг (ЦКП) як багатофункціональних закладів культури в територіальних громадах. У документі подається алгоритм створення центру культурних послуг, який рекомендовано розділити на чотири етапи: початковий, аналітичний, організаційно-комунікаційний, організаційно-правовий та будівельний. Надана детальна схема покрокових дій створення центрів культурних послуг в територіальній громаді. Основними принципами роботи ЦКП мають бути безбар'єрний простір та послуги; зручні місце розташування та години роботи; сучасна архітектура та дизайн інтер'єру; багатофункціональне середовище; послуги, які легко коригуються відповідно до потреб жителів; ввічливий та кваліфікований персонал.

Романченко, О. Реалізація соціально значущих проектів / програм у бібліотеці для дітей [Електронний ресурс] : [досвід Миколаїв. обл. б-ки для дітей ім. В. О. Лягіна] / Олена Романченко // Б-ка у форматі Д^о : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 1. – С. 34–37. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/129#page/34/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Салата, Г. Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні / Салата Галина Володимирівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 1. – С. 7–13. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/257253>.

У статті розглядаються важливі проблеми бібліотечної сфери України. Виявлено основні чинники, які вплинули на трансформаційні процеси бібліотечної справи в Україні. Особлива увага у статті приділяється проблемі бібліотек України, зокрема процесу так званої оптимізації загальнодоступних бібліотек. Проаналізовано тенденції скорочення бібліотечної мережі. Ураховано співвідношення інформації та культурно-освітньої функціональності публічно доступних бібліотек.

Черняк, І. В. Трансформація мережі публічних бібліотек під впливом децентралізації / Черняк Ірина Володимирівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 2. – С. 31–38. – Бібліогр.: 24 назви. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/263828>.

Шевченко, О. В. Модернізація бібліотек закладів вищої освіти України / Шевченко Олена Василівна, Спрінсян Василь Георгійович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 2. – С. 7–14. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/263579>.

У статті теоретичне обґрунтовано модернізацію бібліотек закладів вищої освіти України на прикладі створення Єдиного бібліотечного простору в НТБ Національного університету «Одеська політехніка».

Діяльність бібліотек України в умовах воєнного стану

Бут, А. Черкаси – мистецький прихисток Сходу України: Мандрівна бібліотека паркується [Електронний ресурс] / Анастасія Бут // Прочерк : про це говорять Черкаси : [інтернет-вид.]. – Електрон. дані. – 2022. – 15 лип. – Режим доступу: <https://procherk.info/news/7-cherkassy/103741-cherkasi--mistetskij-prihistok-shodu-ukrayini-mandrivna-biblioteka-parkuetsja>, вільний (дата звернення: 9.01.2023). – Назва з екрана.

Про діяльність фахівців Луганської обласної універсальної наукової бібліотеки в Черкасах, вони знайшли прихисток з початком війни Росії проти України. Це місто вони розглядають як потенційне місце розташування Луганської бібліотеки, де планують запустити власний проект психологічної підтримки для тих, хто постраждав від війни. Також, використовуючи свої попередні напрацювання, хочуть залучити черкасців до власних курсів та тренінгів, зокрема 14 липня на базі Черкаської обласної бібліотеки для юнацтва імені Василя Симоненка презентували проект „Луганці в Черкасах. Мандрівна бібліотека паркується”.

Варюхіна, Л. Добрий день, бібліотечна країно! Ми – з Миколаєва! / Любов Варюхіна, Олена Некипелова // Бібл. планета. – 2022. – № 2. – С. 13–17.

Автори статті відновлюють перебіг перших воєнних місяців бібліотечного життя, коли ЦМБ ім. М. Л. Кропивницького та її філіям спочатку довелося призупинити обслуговування користувачів, а згодом перелаштуватися на роботу в дуже складних умовах. Незважаючи на постійні обстріли і наближену до міста зону бойових дій, миколаївські публічні бібліотеки надають волонтерську допомогу, у години між сигналами тривоги продовжують видавати книжки, проводити невеликі за тривалістю і кількістю відвідувачів патріотичні та арттерапевтичні заходи, відновлюють старі і розпочинають реалізацію нових бібліотечних проектів.

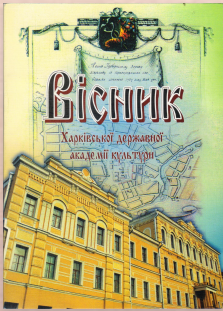
Вилегжаніна, Т. Книги і бібліотеки у вихорі війни / Тамара Вилегжаніна // Бібл. планета. – 2022. – № 2. – С. 4–5.

Про роботу працівників галузі культури на інформаційно-культурному фронті. Так, у межах благодійної акції „Українським дітям – українську книгу” бібліотеки збирають і передають дітям-переселенцям українськомовні книжки, функціонують як волонтерські центри, зосереджують свою роботу на підтримці ВПО, забезпечують широкий загал користувачів достовірною інформацією за допомогою електронних ресурсів.

Вітавська, Н. Бібліотеки Черкащини в умовах війни / Наталія Вітавська // Бібл. планета. – 2022. – № 2. – С. 26–28.

Вовк, Н. С. Використання бібліотечних сторінок у соціальних мережах з метою морально-інформаційної підтримки читачів у березні – квітні 2022 року / Н. С. Вовк // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 61. – С. 94–105. – Бібліогр.: С. 104–105. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/download/261399/257853>.

Розглянуто особливості проведення просвітницьких заходів сучасними бібліотеками, визначено основні напрями використання соціальних мереж бібліотеками. Проаналізовано особливості культурно-просвітницької діяльності та морально-інформаційної підтримки користувачів бібліотек із початку повномасштабної російсько-української війни (період аналізу 24.02.2022–30.04.2022). Аналіз виконано на основі дописів на сторінках у соціальній мережі п'яти українських бібліотек з різних регіонів держави. Подано результати дослідження у вигляді детальної характеристики дописів бібліотек та в табличній формі за такими критеріями: кількість дописів, регулярність дописів, характер дописів, кількість проведених просвітницьких заходів.

Вовнюк, І. Бібліотека у реаліях війни: нові можливості та нова відповідальність / Ірина Вовнюк // Бібл. планета. – 2022. – № 2. – С. 25–26.

Кращий спосіб заспокоїте себе у важкий час – згуртуватися і допомагати війську тим, чим можливо. Автор розповідає про волонтерський центр, що стихійно сформувався при Львівській обласній бібліотеці для юнацтва ім. Романа Іваничука, а з часом набув ознак чіткої організаційної структури, в якій кожен знає свою роль та обов'язки. Волонтери плетуть маскувальні сітки, закуповують амуніцію, медикаменти, продукти харчування й інші необхідні в екстремальних умовах військових дій речі. А реалізація таких проектів як «Сплетіння», «Мистецтво проти війни», «Цікаві люди в гостях у Люди», «Заспокійливі відеопоради від З. Кручак» та безкоштовні екскурсії історичним центром Львова допомагають вимушеним переселенцям адаптуватися в новому середовищі.

Гаврилюк, І. Культурний фронт публічних бібліотек Тернополя: об'єднуємось задля перемоги! / Іраїда Гаврилюк // Бібл. планета. – 2022. – № 2. – С. 29–30.

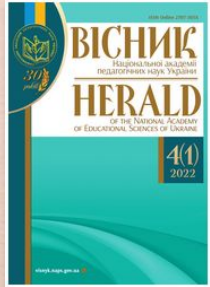

Гордієнко, А. Працюємо у нових реаліях: зміни та доповнення до діючого законодавства [Електронний ресурс] : [закони та нормат.-прав. акти, прийняті з початку військ. часу, якими мають керуватися в б-ках] / Алла Гордієнко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 2. – С. 3–6. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/130#page/2/mode/2up>, вільний (дата звернення: 15.01.23). – Назва з екрана.

Гранчак, Т. 100 днів війни або невтрачена весна Української бібліотечної асоціації [Електронний ресурс] / Тетяна Гранчак // БібліоТека : бюл. Укр. бібл. асоц. / Укр. бібл. асоц. – Електрон. дані. – 2022. – № 1/2. – С. 2–3. – Режим доступу: [https://ula.org.ua/images/documents/5029/UBA_bulleten1-2\(2022\).pdf](https://ula.org.ua/images/documents/5029/UBA_bulleten1-2(2022).pdf), вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в умовах воєнного стану / Березівська Лариса Дмитрівна, Закатнов Дмитро Олексійович, Тарнавська Сніжана Вікторівна, Лобановська Інна Георгіївна // Вісн. нац. акад. пед. наук України = Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – Т. 4, № 1. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/257>, вільний (дата звернення: 26.01.2023). – Назва з екрана.

Забіянов, Є. На інформаційній передовій : [досвід Одеської ОУНБ ім. М. С. Грушевського] / Євген Забіянов, Ольга Нагорнюк // Чорноморські новини. – 2022. – 7–9 квіт. (№ 25/26). – Доступно також: <https://chornomorka.com/archive/22348-22349/a-15926.html>.

Забіянов, Є. Робота медіахабу в умовах воєнного стану: досвід Одеської ОУНБ ім. М. С. Грушевського / Євген Забіянов // Бібл. планета. – 2022. – № 2. – С. 31–32. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: <https://biblioteka.od.ua/wp-content/uploads/2022/04/Robota-mediya-habu-v-umovah-voyennogo-stanu-dosvid-roboty-OOUNB-im.-M.-Grushevskogo.pdf>.

Усвідомивши важливість „інтелектуальної терапії” під час воєнного стану, Одеська ОУНБ ім. М. С. Грушевського спільно з Центром патріотичного виховання й організації дозвілля дітей і молоді реалізувала медіапроект, метою якого стало створення медіахабу. У медіахабі в змішаному форматі – за безпосередньої фізичної присутності слухачів у книгозбірні та водночас на платформі Zoom – відбуваються просвітницькі лекції національно-патріотичної тематики, а також з питань інформаційної безпеки під час війни.

Здановська, В. Війна в Україні: бібліотечно-інформаційний фронт / Валентина Здановська // Бібл. планета. – 2022. – № 2. – С. 5–8.

Із початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну і до нині публічні бібліотеки пройшли шлях від розгубленості до забезпечення потужної інформаційної, матеріальної, соціальної та психологічної підтримки тих, хто цього потребував. Майже кожна бібліотека та її фахівці долучились до бібліотечно-інформаційного фронту, організувавши в своїх приміщеннях волонтерські центри допомоги ЗСУ і переселенцям, забезпечуючи потреби жителів громади і тимчасових переселенців у навчанні та достовірній інформації, підтримуючи своїх колег з різних регіонів України, які потребували допомоги.

Зимовець, А. Мир починається з мене! [Електронний ресурс] : [діяльність КЗ «Обласна бібліотека для дітей» Черкас. облради під час війни] / Алла Зимовець // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 2. – С. 40–42. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/130#page/40/mode/2up>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Казакова, Л. Чернігівська обласна бібліотека для дітей: працюємо в умовах війни [Електронний ресурс] / Лариса Казакова, Олена Ташлик // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 2. – С. 37–39. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/130#page/36/mode/2up>, вільний (дата звернення: 15.01.23). – Назва з екрана.

Кардаш, О. Обігріти кожну дитину серцем [Електронний ресурс] : бібліотерапія як ліки від стресу : [діяльність Волин. обл. б-ки для дітей під час війни] / Оксана Кардаш // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 2. – С. 24–28. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/130#page/24/mode/2up>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Колодницька, Т. Бібліотека. Волонтерство. Сьогодення [Електронний ресурс] : [діяльність Івано-Франків. обл. б-ки для дітей] / Тетяна Колодницька // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 2. – С. 33–36. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/130#page/32/mode/2up>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Кошельнікова, О. Бібліотека – „Точка” допомоги та підтримки / Олена Кошельнікова // Бібл. планета. – 2022. – № 2. – С. 33–34.

У статті репрезентовано діяльність бібліотек м. Кременчука в межах проекту „Спільно. Точки зустрічі”, який діє за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ). Мета проекту – облаштувати безпечні простори для вимушених переселенців, де вони зможуть отримати базову гуманітарну допомогу, соціальну та емоційну підтримку, доступ до індивідуальних та групових психологічних консультацій, долучитися до різноманітних заходів. Один із таких просторів уже відкрито в Кременчуцькій міській публічній бібліотеці. Родзинкою точки „Спільно” у книгозбірні є наявність мобільного планетарію.

Лифар, О. Спільними зусиллями до перемоги [Електронний ресурс] : [діяльність Хмельницьк. обл. б-ки для дітей ім. Т. Г. Шевченка] / Оксана Лифар // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 2. – С. 14–16. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/130#page/14/mode/2up>, вільний (дата звернення: 10.01.23). – Назва з екрана.

Лісойван, М. Бібліотечна діяльність в умовах воєнного стану / Марина Лісойван // Бібл. планета. – 2022. – № 2. – С. 35.

Незважаючи на складну ситуацію, м. Харків продовжує жити, боротися, працювати, а керівництво міста цілодобово турбується про його мешканців. Для тих, хто перебуває у підземці, було, зокрема започатковано проект „Мирне майбутнє України”, до якого долучились і працівники ЦБС Київського, Немишлянського та Холодно-гірського районів міста. Аби допомогти людям подолати паніку, страх, легше пережити стресові ситуації бібліотекарі організували на деяких станціях метро мобільні соціокультурні та освітні хаби.

Мундір, О. Разом до перемоги [Електронний ресурс] : [діяльність Вінницьк. обл. б-ки для юнацтва] / Оксана Мундір // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 2. – С. 29–32. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/130#page/28/mode/2up>, вільний (дата звернення: 15.01.23). – Назва з екрана.

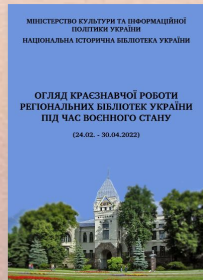

Наука та бібліотечна справа в умовах воєнного стану в Україні: міжнародна підтримка // Бібл. вісн. – 2022. – № 1. – С. 107–120 ; № 2. – С. 108–118 ; № 3. – С. 106–120.

Рубрику підготовлено за матеріалами сайту Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) та е-листування генерального директора НБУВ Л. А. Дубровіної.

Николаїшина, Г. Дитяча бібліотека як соціокультурний, психологічно-реабілітаційний та дозвіллевий простір для дітей-ВПО у реаліях війни [Електронний ресурс] : [діяльність Центр. дит. б-ки Чернівец. ЦБС] / Галина Николаїшина // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 2. – С. 20–23. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/130#page/20/mode/2up>, вільний (дата звернення: 10.01.23). – Назва з екрана.

Огляд краєзнавчої роботи регіональних бібліотек України під час воєнного стану (24.02–30.04.2022) [Електронний ресурс] / Нац. іст. б-ка України ; [підгот. О. Покропивна ; ред.: О. Михайлова, Н. Волошінська]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. іст. б-ка України], 2022. – 11 с. – Режим доступу: https://nibu.kyiv.ua/media/uploads/2022/05/02/kbd_oglyad_kviten.pdf, вільний (дата звернення: 9.01.2023). – Назва з екрана.

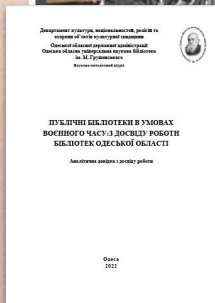

Онищук, М. Війна в Україні крізь призму зарубіжних ЗМІ / Михайло Онищук // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 3. – С. 15–19. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261754>.

Острога, С. Бібліотеки Сумщини в умовах війни / Світлана Острога // Бібл. планета. – 2022. – № 2. – С. 8–11.

Полікарпова, Л. Виклики воєнного часу для культурної галузі України [Електронний ресурс] / Людмила Полікарпова // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 2. – С. 7–10. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/130#page/6/mode/2up>, вільний (дата звернення: 5.01.23). – Назва з екрана.

Публічні бібліотеки в умовах воєнного часу: з досвіду роботи бібліотек Одеської області : аналіт. довідка з досвіду роботи / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; [упоряд. Г. П. Діденко]. – Одеса : [Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського], 2022. – 20 с. : фот. – Доступно також: <https://biblioteka.od.ua/wp-content/uploads/2022/04/Publichni-biblioteky-v-umovah-voyennogo-chasu-z-dosvidu-roboty-bibliotek-Odeskoyi-oblasti.pdf>.

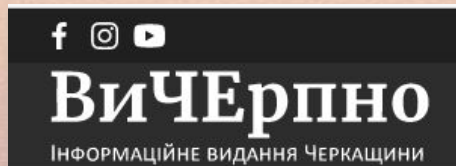

Разом до перемоги! Бібліотеки України в дії: з досвіду роботи : аналіт. довідка з досвіду роботи / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; [упоряд. Г. П. Діденко]. – Одеса : [Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського], 2022. – 12 с. : фот. – Доступно також:

<https://biblioteka.od.ua/wp-content/uploads/2022/04/Razom-do-Peremogy-Biblioteky-Ukrayiny-v-diyi-z-dosvidu-roboty.pdf>.

Савицька, А. В обласній бібліотеці відкрили виставку дитячих патріотичних малюнків [Електронний ресурс] / Анна Савицька // Вичерпно: інформ. вид. Черкащини. – Електрон. дані. – 2022. – 5 лип. – Режим доступу: <https://vycherpno.ck.ua/v-oblasnij-biblioteczi-vidkryly-vystavku-dytyachyh-patryotychnyh-malyunkiv/>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

У Черкаській обласній бібліотеці для дітей організували виставку до Дня Конституції України. Її представила художня студія „Барви натхнення” Черкаської дитячої школи мистецтв № 2.

Сахарова М. П. Розробка та актуалізація комунікаційної політики бібліотеки в умовах воєнного стану: кризові комунікації / Сахарова Марія Петрівна, Хіміч Ярослава Олегівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 2. – С. 65–74. – Бібліогр.: 46 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/263975>.

У статті порушено актуальні питання налагодження комунікації бібліотек у період воєнного стану, спричиненого повномасштабною військовою агресією проти України, з 24.02.2022 до моменту написання статті – 14.06.2022. Проаналізовано більше 40 електронних ресурсів бібліотек України для розуміння загальних тенденцій реакцій бібліотек на воєнні дії всередині країни. Враховано й особливості території, де фізично розташовані бібліотеки: тимчасово окуповані території, території, на яких відбуваються активні бойові дії або які піддаються постійним ракетним та бомбовим ударам, умовно спокійні – «тилові» території. Досліджено основні поведінкові чинники, що впливають на рівень довіри до організації. Особливу увагу в статті приділено проблемі невчасної та недостатньої комунікації бібліотек, відсутності актуальної інформації на головних каналах комунікації.

Сеник, Л. Вінницька ОУНБ: робимо внесок у перемогу / Сеник Лариса // Бібл. планета. – 2022. – № 2. – С. 22–24.

Цифровізація бібліотек

Вакаренко, О. Спеціалізований ресурс для академічних книг: концепція і пілотна версія / Олена Вакаренко, Анна Радченко, Зоя Болкотун // Бібл. вісн. – 2022. – № 1. – С. 3–15. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2022_1_3.

Описано засади й етапи створення виокремленого ресурсу відповідно до Цільової комплексної програми НАН України «Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України». Цей ресурс необхідний для надання світовій спільноті доступу до наукових монографій, підготовлених і виданих працівниками Академії. Метадані розміщено винятково англійською мовою.

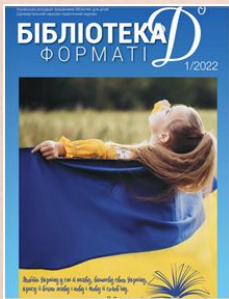
Денбновецький, С. Представництво публічних бібліотек України у медійному просторі / Станіслав Денбновецький // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 9. – С. 47–56. – Бібліогр.: С. 53–55. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/259148>.

Денбновецький, С. О. Цифрова трансформація українських бібліотек в умовах глобалізаційних перетворень / Денбновецький Станіслав Олександрович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 1. – С. 26–33. – Бібліогр.: 17 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/257256>.

На основі дослідження значної джерельної бази репрезентовано особливості цифрової трансформації бібліотек у період глобалізаційних перетворень.

Дзюба, Н. Цифрові компетентності від 2-х до 102-х років: погляд бібліотеки для дітей [Електронний ресурс] / Наталія Дзюба // Б-ка у форматі D° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 1. – С. 8–10. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/129#page/8/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Про досвід формування та розвитку цифрових компетентностей користувачів-дітей і бібліотекарів у Національній бібліотеці України для дітей.

Костирко, Т. М. Ресурси і сервіси університетської бібліотеки в умовах цифрових трансформацій / Костирко Тамара Миколаївна. // Бібл. Меркурій. – 2022. – Вип. 1. – С. 105–113. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/256413>.

Розглянуто трансформаційні процеси бібліотек ЗВО в умовах пандемії COVID-19, адаптація до загальної цифровізації інформаційних ресурсів, поступове поширення інноваційних форм та методів навчання, а також перехід системи наукових комунікацій в цифровий простір. Принципове завдання для бібліотекарів вбудуватись у процес трансформації університетської освіти. Із досвіду роботи Наукової бібліотеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.

Лисенко, Т. Сучасний стан і провідні тенденції у роботі українських інформаційних центрів на основі аналізу контенту вебсайтів / Тарас Лисенко // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 9. – С. 148–163. – Бібліогр.: с. 158–162. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/259195>.

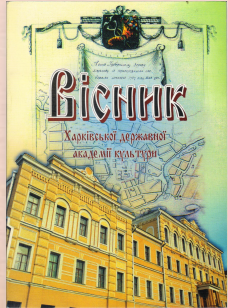
Досліджено вебсайти близько 50 українських ІАЦ, переважно неурядових, і виявлено проблемно-тематичні напрями їхньої аналітичної роботи.

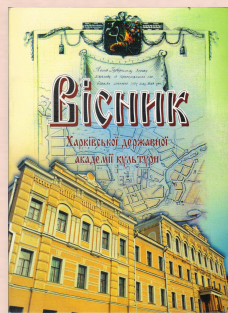
Марковець, О. В. Інформаційне забезпечення популяризації сільських бібліотек / О. В. Марковець, К. В. Мартинюк, Д. О. Таланчук // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 61. – С. 40–49. – Бібліогр.: с. 47–49. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/261379>.

Ідеться про значення рекламної діяльності бібліотек у соціальних мережах. Акцентовано на формуванні фотоіміджу бібліотечних установ в інтерактивному просторі. Проаналізовано специфіку представлення бібліотек у соціальних мережах через візуальний образ.

Матвієнко, О. Цифрове кураторство як соціально-освітня діяльність бібліотечного фахівця / Оксана Матвієнко, Михайло Цивін // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 9. – С. 34–46. – Бібліогр.: с. 43–45. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/259145>.

У статті охарактеризовано соціально-педагогічний зміст діяльності та необхідні компетенції фахівця із «цифрового кураторства» у соціально-освітній діяльності бібліотек в умовах цифровізації суспільства.

Салата, Г. В. Тенденції і розвиток бібліотек у цифровому середовищі / Г. В. Салата // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 61. – С. 30–39. – Бібліогр.: с. 37–39. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/261375>.

Розглянуто певні трансформації, що простежуються у функціонуванні бібліотек, та здійснено огляд причин, які цьому передують. Означено проблематику наявних способів опанування бібліотеками цифрового простору, зокрема за допомогою переведення паперових каталогів у цифровий формат, інтеграції різних видів літератури із бібліотечного фонду в е-простір.

Сенченко, М. Розвиток бібліотечно-інформаційних систем в умовах цифрової трансформації України / Микола Сенченко, Леонід Костенко, Вікторія Копанєва // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 1. – С. 16–22. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261513>.

У статті визначено концептуальні засади і напрями цифрової трансформації бібліотечно-інформаційних систем та комунікацій для формування національного сегмента глобального цифрового середовища наукових знань.

Татарчук, Л. М. Інформаційно-комп'ютерні технології як чинник трансформації бібліотечно-інформаційної діяльності Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН / Татарчук Людмила Михайлівна, Бородай Ірина Сергіївна // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. – 2022. – № 1. – С. 13–18. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/257254>.

Мета роботи – висвітлити вплив соціокомунікаційних технологій на бібліотечно-інформаційну діяльність, їх особливості й цілі впровадження для підвищення якості надання бібліотечних інформаційних послуг, забезпечення комплексного, багатоаспектного підходу до вирішення завдань, які постають перед бібліотеками в умовах трансформації.

Терентьев, С. О. Електронні ресурси в системі комунікацій публічних бібліотек України / Терентьев Сергій Олександрович // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. – 2022. – № 2. – С. 21–26. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/263807>.

Хрущ, С. Використання технологій доповненої реальності в сучасних медіатеках [Електронний ресурс] / Хрущ Світлана // *Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері*: [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – Т. 5, № 1. – С. 144–150. – Бібліогр.: с. 149–150. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/261298/257870>, вільний. – Назва з екрана.

Метою дослідження є огляд можливого застосування технологій доповненої реальності в сучасних медіатеках й аргументація доцільності використання інноваційних розробок у створенні оновленого інформаційного простору бібліотек.

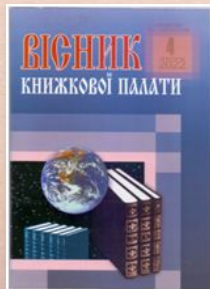
Бібліотечно-інформаційні ресурси

Алексеев, М. В. Власницькі ознаки на примірниках видань Г. С. Сковороди з фонду Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (до 300-річчя від дня народження філософа) / Алексеев Майя Володимирівна // Бібл. Меркурій. – 2022. – Вип. 2. – С. 73–86 : іл. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/267813>.

Асеев, Г. Інтеграція фондів бібліотек, архівів і музеїв з метою їх збереження та використання / Георгій Асеев // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 4. – С. 12–17. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261884>.

Проведено аналіз особливостей збереження документів національної пам'яті та ідентичності як частини культурної спадщини країни з фондів бібліотек, архівів і музеїв. Наведено рекомендації щодо роботи з різними типами фондів, нагромадженими в бібліотеках, архівах і музеях, оскільки установи мають різні локальні цілі, завдання й рівень автоматизації.

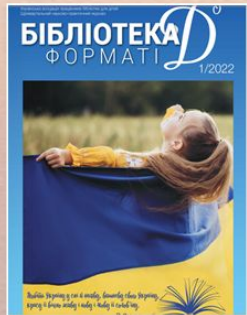

Грищенко, Т. Деякі аспекти роботи публічних бібліотек Сумщини з комплектування фондів / Тетяна Грищенко // Бібл. планета. – 2022.– № 1. – С. 10–12.

На прикладах спікерів онлайн-школи професійної майстерності «Трансформація бібліотек в умовах територіальних громад» (Суми, 21.10.2021) автор доводить: щоб міська чи сільська публічна бібліотека стала власницею сучасних книжок потрібен інтернет, надійні партнери, друзі та активні бібліотекарі.

Даниленко, В. Оновлюємо фонди сучасною українською книгою [Електронний ресурс] / Валентина Даниленко, Ольга Петренко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 2. – С. 11–13. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/130#page/11/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Наконечна, М. Формування бібліотечних фондів сучасних дитячих бібліотек: новітні та традиційні аспекти [Електронний ресурс] : [із досвіду Терноп. обл. б-ки для дітей] / Марія Наконечна // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 1. – С. 11–14. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/129#page/10/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Каталогізування документів

Галицька, С. Бібліотечні класифікації в інформаційно-пошукових системах: досвід бібліотек університетів Німеччини / Світлана Галицька // Бібл. вісн. – 2022. – № 2. – С. 70–83. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2022_2_8.

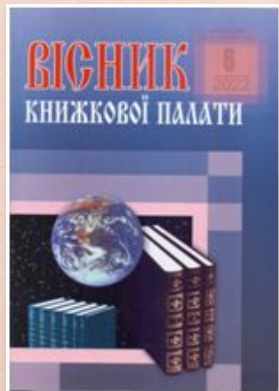

Збанацька, О. Предметизування документів з використанням Інформаційно-пошукового тезауруса у форматі UNIMARC (поле 601 «Найменування організації як предмет») / Оксана Збанацька // Бібл. планета. – 2022. – № 1. – С. 25–31.

Пропонована консультація продовжує цикл матеріалів, опублікованих у попередніх номерах журналу «Бібліотечна планета». У ній відображено методіку предметизування документів з представленням даних у полі 601 «Найменування організації як предмет» у форматі UNIMARC.

Інформаційно-бібліографічна діяльність

Кропочева, Н. М. Бібліографічні аспекти наукового дослідження педагогічних видань XIX – початку XX століть : (за матеріалами колекції рідкісних видань фонду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) / Наталія Кропочева // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 6. – С. 42-49. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/262360>.

Проведено структурний і змістовий аналіз науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Педагогічні видання німецькою мовою другої половини XIX ст. – 1917 р. у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського». Зазначено, що в межах наукового дослідження «Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії» (2020–2022) уперше систематизовано й цілісно репрезентовано німецькомовні педагогічні видання другої половини XIX – початку XX ст. крізь призму бібліографічної реконструкції педагогічних джерел.

Інформаційно-бібліотечне обслуговування

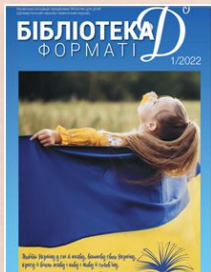
Грабар, Н. Ціннісні доміанти образно-чуттєвого спілкування в бібліотечному професійному просторі / Наталя Грабар, Анжеліка Кухаренко // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 2. – С. 31–36. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261596>.

У статті узагальнено теоретичні уявлення науковців і практиків щодо ціннісних доміант образно-чуттєвого спілкування в бібліотечному просторі України як основи організації якісного інформаційно-комунікативного обслуговування сучасного користувача.

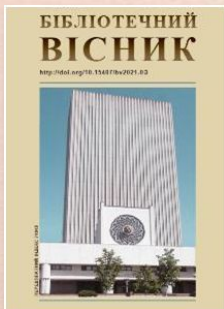
Дубовик, Л. Маркетинговий сервіс SendPulse як інструмент поширення групової та індивідуальної інформації / Лілія Дубовик // Бібл. планета. – 2022.– № 1. – С. 8–10.

Як покращити ефективність PR-кампаній із просування бібліотечних послуг знають фахівці Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка. Для популяризації ресурсів і послуг вони використовують ключові інструменти маркетингового сервісу SendPulse – імейл-розсилку, чат-бот, вебвіджет вебпуш – які сприяють поінформованості користувачів бібліотеки, побудові з ними довгострокових відносин і зміцненню іміджу бібліотеки.

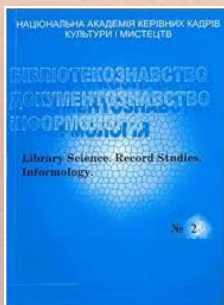

Кислова, О. Запитай у читача! Підсумки чек-листів читацьких забаганок [Електронний ресурс] : [підсумки опитування на тему, чого не вистачає читачам в дитячих бібліотеках, проведене Нац. б-кою для дітей у 2021 р.] / Олена Кислова // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 1. – С. 38–43. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/129#page/38/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Лопата, О. Забезпечення безпеки даних користувачів бібліотек у контексті нових правових стандартів Європейського Союзу / Олена Лопата // Бібл. вісн. – 2022. – № 2. – С. 18–34. – Бібліогр.: 32 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2022_2_4.

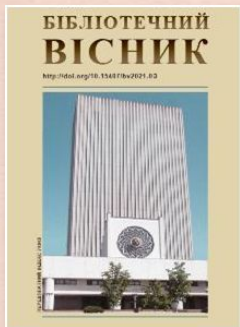
У статті охарактеризовано ключові засади нового міжнародного та національного порядку безпеки даних й узагальнено їх правові приписи щодо створення цілісної системи захисту особистих даних у бібліотечній сфері.

Пугач, Л. Ю. Перспективи інноваційних змін у бібліотечній діяльності: погляди вітчизняних вчених / Пугач Любов Юріївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 2. – С. 14–20. – Бібліогр.: 28 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/263800>.

Розкрито тлумачення понять «інновації», «бібліотечна інновація», «інноваційна діяльність» у контексті дослідження вітчизняних фахівців бібліотечної галузі. Проаналізовано теоретико-методичні засади щодо впровадження в бібліотечну практику вебтехнології для ефективного дистанційного інформаційного обслуговування користувачів.

Ржеуський, А. Бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів в умовах карантину на прикладі бібліотек педагогічних закладів вищої освіти / Антоній Ржеуський, Наталія Кунанець // Бібл. вісн. – 2022. – № 2. – С. 35–45. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2022_2_5.

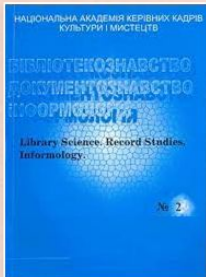
Здійснено порівняльний аналіз дистанційних послуг бібліотек педагогічних університетів України. Книгозбірні були розподілені за групами для більш зручного та детального порівняльного аналізу. В рамках груп визначено бібліотек-лідерів з надання дистанційних послуг під час карантину. Визначено, що лідером із надання дистанційних послуг під час карантину була бібліотека університету Григорія Сковороди в Переяславі.

Ржеуський, А. В. Інформаційне обслуговування користувачів бібліотек технічних закладів вищої освіти України в умовах карантину та воєнного стану: порівняльний аналіз / Ржеуський Антоній Валентинович, Кунанець Наталія Едуардівна, Добровольська Вікторія Василівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 2. – С. 57–65. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/263973>.

У статті розглянуто актуальні питання бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів та проведено порівняльний аналіз дистанційних послуг, які надають під час карантину й воєнного стану дев'ять бібліотек технічних закладів вищої освіти України. Лідером серед бібліотек виявилась науково-технічна бібліотека імені Г. І. Денисенка КПІ імені Ігоря Сікорського, оскільки бібліотека надає найширший перелік дистанційних послуг.

Соціокультурна діяльність

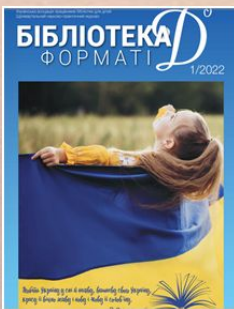
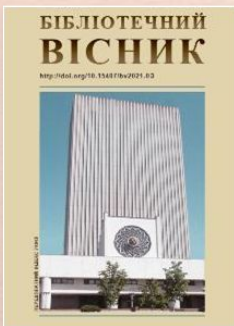
Бутко, Л. В. Соціокультурна діяльність бібліотеки в умовах її цифровізації / Бутко Лариса Валентинівна, Василенко Дар'я Павлівна, Саранча Віктор Іванович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 1. – С. 19–26. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/257255>.

У дослідженні схарактеризовано основні найефективніші цифрові засоби, що сприяють реалізації соціокультурних завдань бібліотеки в аспекті її гуманістичної місії.

Ільницький, В. А. Інформаційно-творча діяльність бібліотек: актуальність сучасних практик / Ільницький Віталій Андрійович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 2. – С. 26–31. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/263822>.

Коваль, Т. Віртуальна бібліотечна виставкова діяльність у системі наукових комунікацій / Тетяна Коваль, Леся Туровська // Бібл. вісн. – 2022. – № 1. – С. 54–63. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2022_1_7.

Маркова, Г. Простір для нових ідей: клуби та гуртки за інтересами в дитячій бібліотеці [Електронний ресурс] : [досвід роботи Центр. міськ. б-ки для дітей ім. Ш. Кобера і В. Хоменка] / Ганна Маркова / Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 1. – С. 47–49. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/129#page/47/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Формування інформаційної та медіакомпетентності

Білик, О. Підтримка і розвиток медіаграмотності в умовах швидкоплинного інформаційного середовища / Олена Білик // Бібл. планета. – 2022.– № 1. – С. 21–25. – Бібліогр.: 5 назв.

Уміти відрізнити достовірну інформацію від фейків, розуміти роботу медіа та ефективно їх використовувати, взаємодіяти з іншими через медіа – означає бути медіаграмотним. У сучасному світі ця навичка надважлива. На прикладі таких країн, як Ірландія, Латвія, Португалія, Румунія, Україна, Фінляндія та Швеція автор ознайомлює читачів із значимими проектами та іншими заходами, які сприяють заохоченню громадян до медіаграмотності.

Зіменко, О. Є. Феномен інформаційного впливу у науковому середовищі: теорії, дефініції / Зіменко Олександр Євгенович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 1. – С. 90–97. – Бібліогр.: 24 назви. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/257331>.

Сенченко, О. Брудний піар і класичні правила пропаганди / Оксана Сенченко // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 4. – С. 18–26. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261885>.

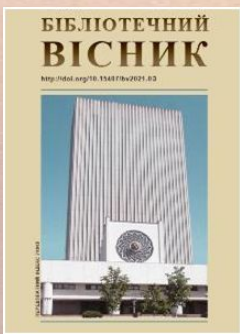
У статті зосереджено увагу на змісті окремих програм сучасного радіо, телебачення й інтернету, спрямованих на примітивізацію інтелекту, що призведе до соціального регресу та деградації людства. Ці тенденції чітко вписуються в політику лібералів і демократів, які обстоюють ідеї «свободи, рівності й братерства». Наголошено, що за допомогою телебачення та інтернету в потрібному напрямі скеровують не лише думки та емоції людей, а й світогляд, систему суджень та оцінок, що зрештою повністю відповідають дизайну прихованих маніпуляторів.

Сенченко, О. Мас-медіа – засіб пізнання світу чи маніпуляція свідомістю? / Оксана Сенченко // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 3. – С. 20–28. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261755>.

Хемчян, І. Медійна та інформаційна грамотність – головна компетенція сучасного бібліотекаря / Ірина Хемчян, Олена Гончаренко // Бібл. вісн. – 2022. – № 2. – С. 104–107. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2022_2_11.

Про проведений 26 жовтня 2021 р. Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського НАПН України Всеукраїнський вебінар-практикум для фахівців освітянських бібліотек «Бути медіаграмотним: десять ключових компетентностей», що відб увся в рамках Всесвітнього тижня медійної та інформаційної грамотності (25–29 жовтня 2021 р.).

Формування читацької компетентності

Мильченко, Л. Вторинна неграмотність – наслідок кризи читання / Лариса Мильченко // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 1. – С. 7–16 ; № 2. – С. 10–19. –
Бібліогр.: 34 назви. – Доступно також:

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261507>,

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261591>.

Статтю присвячено дослідженню кризи читання й поширенню вторинної неграмотності як її наслідку. Констатовано, що нині викликає значне занепокоєння виразна тенденція останніх років – втрата статусу престижності та виняткової ролі читання в житті суспільства. Розглянуто проблему читання нового покоління як соціальну проблему сучасного суспільства. Обґрунтовано потребу розроблення та створення спеціальних програм і проєктів для мотивації дитячого читання.

Наукова діяльність

Варенко, В. Операційна (онлайнова) аналітика: нові технології та можливості / Володимир Варенко // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 9. – С. 10–21. – Бібліогр.: с. 19–20. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/259140>.

У статті систематизовано, узагальнено нові знання про операційну аналітику, розглянуто конкретні автоматизовані аналітичні системи з погляду сьогодення та перспектив її розвитку.

Варенко, В. М. Системні методи в аналітиці: практика і проблеми вибору / Варенко Володимир Михайлович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 1. – С. 48–54. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <http://journals.urau.ua/bdi/article/view/257260>.

У статті висвітлюються сучасні думки дослідників та авторська позиція щодо використання системних методів в інформаційно-аналітичній діяльності та у зв'язку з цим розкривається проблема будь-якого фахівця з інформації, зокрема, аналітика – проблема вибору того чи іншого методу аналізу інформації.

Горбань, Ю. Наукова бібліотека Київського національного університету культури і мистецтв в системі наукометричної оцінки публікаційної активності / Юрій Горбань, Юлія Куліш, Анна Рибка // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 9. – С. 92–103. – Бібліогр.: с. 100–102. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/259156>.

Мета статті – дослідити способи оцінки ефективності наукової діяльності; провести всебічний аналіз та схарактеризувати публікаційну активність науково-педагогічних працівників Київського національного університету культури і мистецтв.

Соколов, В. Ю. Становлення науково-дослідної роботи бібліотек в Україні: зміст, напрями діяльності та основні періоди розвитку / Соколов Віктор Юрійович // Бібл. Меркурій. – 2022. – Вип. 1. – С. 7–45. – Бібліогр.: 53 назви. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/256409>.

Висвітлено основний зміст поняття «науково-дослідна робота бібліотеки» (НДРБ). Охарактеризовано провідні напрями та види НДРБ. Визначено та проаналізовано головні періоди й особливості її розвитку, починаючи з останньої третини XIX ст. Обґрунтовано періодизацію та основні етапи становлення НДРБ в Україні на історичному фоні поширення сфери наукової діяльності в бібліотечній роботі. Розкрито місце і значення НДРБ в підвищенні ефективності діяльності книгозбірні та бібліотечної справи в цілому.

Видавнича діяльність

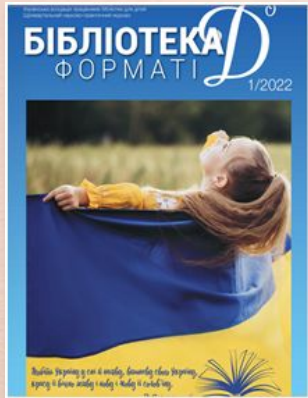

Палеха, Ю. І. Культура електронного видання / Палеха Юрій Іванович, Садовенко Володимир Сергійович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 1. – С. 98–105. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/257333>.

Визначено сутність поняття «культура електронного видання» як складного інформаційного продукту спільної життєдіяльності автора та групи працівників, що зайняті його створенням та оформленням з урахуванням компетенцій, усталених правил та спроможностей впровадження новітніх інформаційних технологій, досліджено його елементи та складники.

Співробітництво бібліотек

Шестопал, І. Соціальне партнерство і бібліотечне волонтерство – ефективна комунікація та невід’ємна складова в успішній реалізації соціальних проектів [Електронний ресурс] / Ірина Шестопал // Б-ка у форматі Д^о : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 1. – С. 23–25. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/129#page/23/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Інформаційно-освітній простір бібліотеки

Вилегжаніна, Т. Бібліотека без бар'єрів: доступне середовище для людей з інвалідністю / Тамара Вилегжаніна // Бібл. планета. – 2022.– № 1. – С. 4–8.

У статті йдеться про реалізацію публічними бібліотеками України Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору на період до 2030 року. Зокрема, акцентовано увагу на забезпеченні ними гідних умов для дозвілля і самовираження окремих людей і груп, створенні онлайн-ресурсів в аудіоформаті, впровадженні культурних проєктів задля реалізації творчих ідей людей з обмеженими можливостями.

Хрущ, С. Інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки: аксіологічні орієнтири функціонування / Світлана Хрущ // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 9. – С. 70–78. – Бібліогр.: с. 75–77. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/259153>.

Запропоновано авторське визначення поняття «інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки» як сформована у процесі цифрових трансформацій бібліотеки сукупність техніко-технологічних та програмних засобів бібліотечної діяльності, спрямованих на задоволення інформаційних і соціально-комунікативних потреб громадян, зумовлених їх професійною, громадською діяльністю, навчанням, дозвіллям, побутом, завданнями особистісного зростання та спілкування.

Бібліотечний менеджмент

Адаменко, М. Управління бібліотечними проєктами: теоретичний та практичний аспекти : (за матеріалами закордонних інтернет-джерел) / Марина Адаменко // Бібл. планета. – 2022.– № 1. – С. 18–21. – Бібліогр.: 16 назв.

Петрук, А. С. Другий закон діалектики чи консолідація цифрових ресурсів бібліотеки ОДАБА в умовах карантинних обмежень / Петрук Анна Сергіївна, Мовчан Світлана Петрівна // Бібл. Меркурій. – 2022. – Вип. 1. – С. 114–122. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/256414>.

Про досвід роботи бібліотеки Одеської державної академії будівництва та архітектури щодо розробки, впровадження та вдосконалення системи управління якістю інформаційного обслуговування.

Сафонова, Т. Менеджмент безпеки профдіяльності в бібліотеках України / Тетяна Сафонова, Ірина Коханова // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 2. – С. 37–42. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261600>.

Статтю присвячено осмисленню питання менеджменту безпеки профдіяльності в бібліотеках України з позиції соціальної та психологічної безпеки в галузі. Розкрито проблеми та сучасні тенденції менеджменту безпеки бібліотечної діяльності, а також питання нормативно-правового забезпечення бібліотечної сфери.

Маркетинг

Сисова, Ю. В. Краудфандинг як ефективна форма фандрайзингу: перспективи для бібліотек / Сисова Юлія Василівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 1. – С. 106–110. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/257335>.

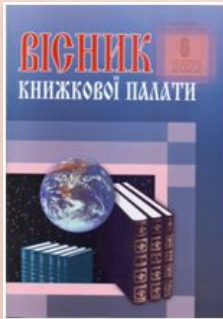
Метою дослідження є вивчення теоретичних та прикладних основ фандрайзингу як цілеспрямованої комплексної маркетингової діяльності щодо залучення прихильників та ресурсних партнерів бібліотеки, а також з'ясування можливостей краудфандингу та залучення інвесторів окремих напрямків бібліотечно-інформаційної діяльності щодо розуміння перспектив розвитку бібліотечної справи.

Бібліотечна професія. Бібліотечні кадри

Гуменчук, А. Історичні трансформації системи вищої бібліотечної освіти в Польщі / Анатолій Гуменчук // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 9. – С. 116–124. – Бібліогр.: с. 121–123. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/259183>.

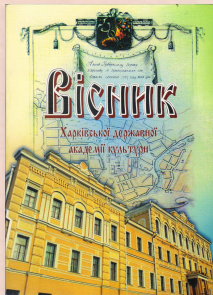

Гуменчук, А. Критерії якості європейської системи вищої бібліотечно-інформаційної освіти / Анатолій Гуменчук // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 6. – С. 7–12. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/262336>.

Гуменчук, А. В. Система вищої бібліотечної освіти в США: традиції та новації / Гуменчук Анатолій Васильович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 1. – С. 111–117. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/257337>.

Гуменчук, А. В. Сучасні тенденції розвитку системи вищої бібліотечно-інформаційної освіти в Німеччині / А. В. Гуменчук // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 61. – С. 50–61. – Бібліогр.: с. 60–61. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/261384>.

Гуменчук, А. Французька модель вищої бібліотечно-інформаційної освіти: когнітивні та організаційні особливості / Анатолій Гуменчук // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 1. – С. 47–52. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261570>.

Клименко, О. З. Дистанційне навчання бібліотечних працівників Національної академії наук України: теоретико-методологічні засади / Клименко Оксана Зіновіївна, Сокур Олена Леонідівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 2. – С. 87–92. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/263978>.

Обґрунтовано теоретико-методологічні засади дистанційного навчання бібліотечних працівників наукових установ Національної академії наук України. Запропоновано авторське визначення поняття «дистанційне навчання бібліотечних працівників».

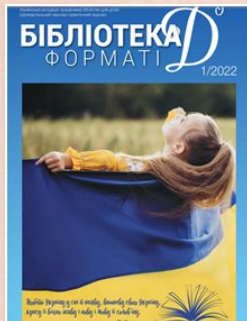
Лісіна, С. О. Особливості інформаційного забезпечення підвищення кваліфікації працівників / Лісіна Світлана Омелянівна // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. – 2022. – № 2. – С. 81–86. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/263977>.

Мета дослідження пов'язана із пошуком нових технологій розвитку системи підвищення кваліфікації в середині організації за рахунок використання інформаційного забезпечення. Актуальними проблемами на сьогодні є пошук інноваційних підходів до системи управління персоналом, формування ефективної системи управління підприємством, створення власної системи навчання, структуризація і систематизація інформаційного забезпечення навчання та врегулювання інформаційних потоків доступу працівників до інформаційних ресурсів й інформаційних джерел.

Новальська, Т. Інтернет-маркетолог за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»: функції та компетентності у конвергентних професійних практиках / Тетяна Новальська // *Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук*. – 2022. – Вип. 9. – С. 125–136. – Бібліогр.: с. 132–135. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/259187>.

Метою статті є виявити трудові функції і компетентності інтернет-маркетолога у конвергентних професійних практиках, які узагальнені й унормовані у Професійних стандартах споріднених видів діяльності. Виявлені компетентності дають змогу конкретизувати освітньо-професійну програму підготовки фахівця і включити до навчального плану узагальнюючі дисципліни, які разом з іншими професійно орієнтованими дисциплінами навчального плану утворюють освітню модель підготовки інтернет-маркетолога у взаємовпливі та взаємозв'язку всіх її складових.

Онофрійчук, Н. Хто найкращий? [Електронний ресурс] : [про участь фахівців Рівнен. обл. б-ки для дітей у конкурсах проф. майстерності] / Наталія Онофрійчук // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – № 1. – С. 15–18. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/129#page/15/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.01.23). – Назва з екрана.

Палеха, Ю. І. Гуманізація професійної підготовки фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи за умов дистанційного навчання / Палеха Юрій Іванович, Зозуля Наталія Юріївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 2. – С. 108–114. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/263981>.

Толмач, М. Практики цифрового сторітелінгу для фахівців інформаційної справи [Електронний ресурс] / Толмач Марина // Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2022. – Т. 5, № 1. – С. 185–198. – Бібліогр.: с. 194–197. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/261303/257898>, вільний. – Назва з екрана.

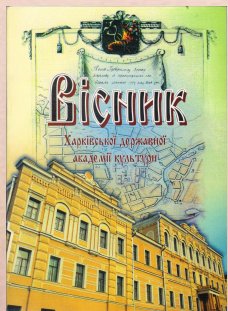
Мета дослідження полягає в окресленні застосування цифрового сторітелінгу як нової форми комунікації з користувачами, аналізі впровадження вибіркової компоненти «Цифровий сторітелінг» до програми підготовки фахівців інформаційної справи.

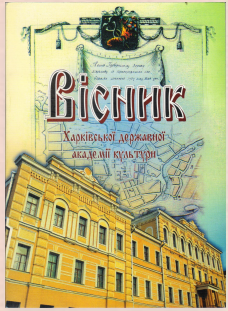
Толмач, М. Цифрова компетентність бібліотечних фахівців як чинник діяльності бібліотек в умовах цифрової трансформації / Марина Толмач // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 9. – С. 57–69. – Бібліогр.: с. 65–69. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/259152>.

Метою дослідження є обґрунтування ролі цифрової компетентності як чинника діяльності бібліотек в умовах цифрової трансформації та необхідність забезпечення розвитку цифрової компетентності при модернізації змісту освітніх програм.

Тур, О. М. Інтерактивна лекція як метод навчання в професійній підготовці майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи / О. М. Тур, Л. І. Дерев'янка // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 61. – С. 72–80. – Бібліогр.: с. 79–80. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/261391>.

Тур, О. М. Формування професійно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи засобами інтерактивної дидактичної гри / О. М. Тур, О. О. Вдовіна, О. М. Василюк
// Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 61. – С. 62–71. – Бібліогр.: с. 70–71. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/261390>.

Яворська, Т.М. Інноваційні технології та методи навчання в процесі підготовки майбутніх фахівців інформаційно-бібліотечної сфери / Яворська Тетяна Михайлівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 2. – С. 101–107. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <http://journals.urau.ua/bdi/article/view/263980>.

Здійснено огляд та проаналізовано інноваційні технології та методи навчання, що застосовують у процесі підготовки майбутніх фахівців інформаційно-бібліотечної сфери, впровадження яких потребує максимальної модернізації освітнього процесу.

Адреса бібліотеки:

Україна, 04060,
м. Київ, 60,
вул. М. Берлинського, 9

Тел./факс:

+380(44) 239-11-03

Вебпортал:

<http://dnpb.gov.ua/ua/>

E-mail:

dnpb@i.ua (для офіційних звернень),

metodist08@i.ua (методичний супровід),

dovidka_dnpb@i.ua (для довідок),

fond.dnpb@ukr.net (послуги для віддалених користувачів)

Підготувала головний бібліотекар відділу науково-методичної, соціокультурної та міжнародної діяльності А. І. Рубан